

Protokoll nr 11 fört vid äldrenämndens sammanträde

Tidpunkt:

Tisdagen 14 december, kl. 16:00-16:48

Plats:

Bråvallasalen, Stadshuset, plan 1

Paragrafer:

§§1-20, omedelbart justerade §§ 9, 12 och 13.

Dag för justering:

Fredag den 17 december 2021

Erik Slottnér (KD)
ordförandeLisa Ahlstrand (S)
ledamot**Närvarande:**

Se sid 2 i protokollet

Ledamöter:

Erik Slottnér (KD), ordförande
Yvonne Fernell-Ingelström (M)
Anette Hellström (M)
Georg Lagerberg (M)
Ulla Wihlman (MP)
Christina Linderholm (C)
Felix Finnveden (S)
Lisa Ahlstrand (S)
Robert Mjörnberg (V)
Inger Gretzer Qvick (V)
Leif Söderström (SD)

Ersättare:

Christina Huss (M)
Inger Akalla (M)
Lisbeth Crabo Ljungman (M)
Truls Ljungström (M)
Daisy Johansson (L)
Anna Kers Hagberg (MP)
Anna Simon-Karlsson (C)
Melisa Guner (S)
Elisabeth Persson Grip (V)
Göran Ek (SD)

Förhinder:

Mirja Räihä (S), vice ordförande
Abit Dundar (L)
Bengt-Olov Tengmark (S)
Jakob Brant (S)
Emelie Stark (S)
Hanna Egeltoft (V)

Tjänstgörande:

Lisa Ahlstrand (S) för Mirja Räihä (S), vice ordförande
Daisy Johansson (L) för Abit Dundar (L)

Närvarande tjänstemän:

Äldredirektören Patric Rylander, avdelningscheferna Linda Hamnes, Kicki Elofsson och Susanne Brinkenbergh, strategen Lena Alksten samt nämndsekreterare Gina Lööf.

I sammanträdet deltog även borgarrådssekreterarna Fredrik Bergström och Maria Tiger Bodlund.

§ 1. Närvarande

Ordföranden Erik Slottner (KD) öppnade sammanträdet.
Ledamöter och ersättares närvaro noterades.

§ 2. Val av justerare

Ordföranden Erik Slottner (KD) valdes att tillsammans med
ledamoten Lisa Ahlstrand (S) justera protokollet.

§ 3. Anmälan av protokollsjustering ÄN 10/2021-11-16

Äldrenämndens protokoll från 2021-11-16 anmäldes.

Äldrenämndens beslut
Ärendet läggs till handlingarna

§ 4. Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Dagordningen fastställdes.

§ 5. Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter och ersättare

Inga skrivelser anmäldes.

§ 6. Förvaltningschefens information/presentation

Äldredirektören Patric Rylander informerade om nuläget kring
covid-19.

Strategen Lena Alksten presenterade kring akademiska
noderna.

§ 7. Remiss av Ändring av reglementen för vissa facknämnder samt stadsdelsnämnderna

Dnr ALD 2021/499

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2021-10-28.

Kommunstyrelsen har tagit fram förslag till ändringar i reglementena för arbetsmarknadsnämnden, fastighetsnämnden, socialnämnden, stadsdelsnämnderna, trafiknämnden, utbildningsnämnden, valnämnden och äldrenämnden. Ändringarna har skett utifrån kommunfullmäktiges beslut om budget 2020 samt vissa lagändringar som påverkar reglementena i staden. Viss övrig uppdatering och språklig översyn har också gjorts. Förvaltningen ser positivt på kommunstyrelsens förslag.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 8. Verksamhetsplan 2022 för äldrenämnden

Dnr ALD 2021/487

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden fastställer verksamhetsplan och budget 2022 inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Äldreförvaltningen föreslår äldrenämnden att hos kommunstyrelsen begära en budgetjustering om 2,5 mnkr avseende investeringar för en ökad anskaffning av digitala trygghetslarm.
3. Äldrenämnden redovisar omslutningsförändringar om 3,5 mnkr till kommunstyrelsen.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2021-11-26.

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska samtliga nämnder upprätta en verksamhetsplan för det kommande året med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige fastställt. Kommunfullmäktige har beslutat att tilldela äldrenämnden 244,4 mnkr netto för 2022 års verksamhet vilket är en ökning om 26,2 mnkr i jämförelse med 2021.

För att kommunstyrelsen ska kunna följa upp och granska nämndernas verksamhetsplaner har stadsledningskontoret utfärdat anvisningar som nämnderna ska följa vid utformningen av verksamhetsplanen. Verksamhetsplanen riktas därmed till både äldrenämnden och kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktiges budget är stadens övergripande styrdokument för verksamhetsåret. Kommunfullmäktige har i budget 2022 fastställt tre övergripande inriktningsmål:

- En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
- En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

I kommunfullmäktiges budget för 2022 anges en rad direktiv som är gemensamma för samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Dessa direktiv berör i varierande grad äldreförvaltningens verksamhet. Förvaltningen har valt att integrera de direktiv som berör förvaltningen under respektive mål för verksamhetsområdet enligt den målstruktur som kommunfullmäktige beslutat om. Ett antal av dessa gemensamma direktiv är konkreta och har en självklar måltillhörighet. Andra direktiv är gemensamma för det arbete som äldreförvaltningen utför och har inte samma specifika måltillhörighet utan fördelas över flera mål.

Äldrenämndens verksamhetsplan beskriver hur förvaltningen ska arbeta utifrån kommunfullmäktiges angivna inriktningsmål, verksamhetsområdesmål, indikatorer och aktiviteter. Nämndmål tas fram som stödjer och konkretiserar dessa mål.

Det förväntade resultatet tydliggör vilka resultat nämnden eftersträvar att nå det kommande verksamhetsåret. I beskrivningen av respektive mål förtydligas vilka områden nämnden prioriterar för att målen ska nås. Nämnden kan även ta fram egna indikatorer och aktiviteter för att säkerställa att verksamheterna arbetar utifrån fastställda målsättningar. På så sätt är det möjligt att följa upp och styra mot nämndens mål.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Ledamoten Lisa Ahlstrand m.fl. (S) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Beslutsgång

Ordföranden Erik Slottner (KD) ställde de tre förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservation

Ledamoten Lisa Ahlstrand m.fl. (S) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt förslag till beslut enligt följande:

1. Delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Därutöver anföra följande

Då personalen spelar en stor roll för den enskildes trygghet inom stadens omsorg har vi under mandatperioden lagt flera förslag för tryggare anställningar, med målet att skapa arbetsvillkor för äldreomsorgens personal som ökar tryggheten och kontinuiteten, samt säkerställa att all personal får del av kompetensutveckling. Dock utan gehör från den borgerliga majoriteten.

Idag utförs en orimligt stor andel, nära en fjärdedel, av den arbetade tiden inom äldreomsorgen av timanställda. Detta drabbar kvaliteten direkt. När majoriteten i verksamhetsplanen för 2022 vill se en ökad kompetens hos äldreomsorgens medarbetare samt att fler tillsvidareanställd personal har goda

språkkunskaper och grundutbildning gäller det i verkligheten långt ifrån alla som arbetar med de äldre, på grund av de många timanställda, vilket direkt drabbar de äldre.

Följsamheten till de basala hygienrutinerna blir också högre med fastanställd personal. Under pandemin har smittan varit större på boenden med högre andel timanställda och information om bland annat ändrade rutiner har visat sig vara svår att få ut till den personalen. De har blivit tilldelade arbetsuppgifter som inneburit att de gått mellan boenden och avdelningar, eftersom de arbetar från dag till dag där det behövs.

Det är positivt att den borgerliga majoriteten i upphandlingsunderlagen nu ändrat sig och anser att fasta anställningar på heltid ska vara norm. Tyvärr saknas dessa skrivningar helt både i budgeten samt i föreliggande verksamhetsplan. För att klara av omställningen till att få fler heltidsanställda krävs politiska beslut och här behöver staden gå före i de egna verksamheterna. Nära hälften av kvinnorna i arbetaryrken arbetar deltid och det beror ofta på hur arbetet är organiserat. I första hand saknas heltidsanställningar och i andra hand är arbetet för krävande för att orka jobba heltid. Anställningstryggheten behöver stärkas och arbetsförhållandena förbättras för att ett yrkesliv inom omsorgen ska kunna bli mer attraktivt. Vi vill att 90 procent av tjänsterna ska vara på heltid samt i form av tillsvidareanställning. Stockholm är en av landets största arbetsgivare och behöver högre politiska ambitioner för att förändra vardagen för våra anställda. Vi vill att staden ska erbjuda de anställda arbetsskor och våra annars höga krav vid upphandlingar ska följas upp för att säkerställa att kraven efterlevs. Stockholm ska vara en attraktiv arbetsgivare, dit personalen söker sig och där de vill arbeta kvar. En arbetsgivare som erbjuder heltidsanställningar med rimliga scheman och löner utan risken att slita ut sig.

Kompetensen behöver öka och utbildningskraven följas upp hos utförarna. Vi vill ha bemanningsenheter, med fastanställda heltidsvikarier som ska kunna täcka upp då ordinarie personal är frånvarande. Det kommer att underlätta kompetensutveckling och minska den administrativa bördan med att ringa in och introducera ny personal i verksamheten.

Omsorgen om äldre har kraftfullt försämrats de senaste åren. Under 1980-talet hade personalen inom hemtjänsten fyra

boende per pass. Idag kan motsvarande siffra ofta vara tolv boende per pass. Det innebär inte enbart att personalen sliter ut sig, utan bidrar också till en stor otrygghet hos brukarna. Alla förtjänar att veta vem det är som kliver över hemmets tröskel. Dessutom ökar tids- och omsorgskontinuiteten om personalen är desamma. Under de kommande tio åren beräknas antalet äldre över 80 år öka med 40 procent. Det är en grupp som förtjänar en bra omsorg. Vi vill att kommunens egna utförare återigen ska vara ickevalsalternativet och vi vill stärka arbetet kring utskrivningar från sjukvården med trygg hemgång och fler korttidsplatser. Och vi vill påbörja arbetet för att införa en seniorbostadsgaranti.

Underbemanningen inom äldreomsorgen är en stor riskfaktor som kan leda till ohälsa bland både de äldre och personalen. Personalen sliter ut sig på grund av scheman med en orimlig arbetsbelastning och sjuktalen är alldeles för höga. Vi anser att krav på grundbemanning ska införas och vill för stadens del skyndsamt utreda hur personaldimensionering kan införas för att säkerställa att det finns tillräckligt med personal på våra särskilda boenden som motsvarar den enskildes behov, för att höja kvaliteten, ge personalen bättre arbetsförhållanden och öka patientsäkerheten. Utbildad personal anställd på heltid som kan bemöta, kommunicera, entusiasmera, skapa delaktighet i vardagen, motivera med god personkännedom och som kan analysera allmäntillstånd och riskfaktorer, är nödvändigt för en bra äldreomsorg. Vi vill även att en översyn av ledarskapet ska göras med det långsiktiga målet att antalet medarbetare per chef ska vara max 25 personer. Som det är nu, att chefer har ansvar för 50 medarbetare, är ohållbart och ett förändringsarbete bör skyndsamt påbörjas för att ge chefer förutsättningar att kunna vara närvarande och stötta sin personal.

I verksamhetsplanen står att läsa avseende välfärdsteknik att erfarenheten av pågående införanden är att det finns en tröghet i att få genomslag och uppnå avsedda effekter brett i verksamheten. För att välfärdsteknik ska få ett större genomslag inom omsorgen krävs att den är förankrad hos den enskilde, dess anhöriga och personalen. En annan viktig komponent i arbetet med att införa välfärdsteknik är mod, kunskap och intresse. Äldreborgarrådet har uttryckt en frustration över att metoder ofta stannar av i pilotprojekt och sagt att en av anledningarna till vad som hindrar ett breddinförande av välfärdsteknik är bristande intresse och

kompetensbrist. Att erbjuda personal, äldre och anhöriga en digital eller fysisk visningsmiljö där de kan få lära känna den nya tekniken skulle öka intresset och möjliggöra för fler att vilja ta del av digitala insatser samt öka kunskapen om vad de innebär.

Många äldre lider av ensamhet och social isolering, vilket staden behöver arbeta för att motverka. Att vara ofrivilligt ensam är inte bara besvärligt eller till och med fruktansvärt för den enskilde, det kan också leda till fysiska och psykiska följsjukdomar för den drabbade. Och vice versa, fysiska sjukdomar och psykisk ohälsa kan leda till ofrivillig ensamhet. Det saknas en övergripande styrning och samordning av stadens förebyggande och uppsökande verksamhet. Äldreomsorgen måste ges förutsättningar att tillgodose de äldres sociala behov, oavsett om det är i den enskildes eget hem eller på ett särskilt boende.

Majoriteten avser att utöka de sociala besöken med ungdoms- och seniorbesök på vård- och omsorgsboenden samt i servicehus för att öka det sociala innehållet i äldreomsorgen. Vi instämmer i att ungdomsbesöken bidrar till att lyfta de äldre, men anser att satsningen är för stor och vi ser hellre att en majoritet av pengarna används till att stärka grundbemanningen. Även den anställda personalen ska ha möjlighet och tid att ge de äldre guldkant i tillvaron.

Majoriteten fortsätter att utöka Matlyftet även under år 2022, i syfte att stärka måltidens betydelse samt förebygga undernäring och förebygga ofrivillig ensamhet. Men att erbjuda näringsriktig och attraktiv kost för äldre kräver kunskap och kompetens, vilken ligger hos personalen. Hur dukas maten? Hur kan man berika kosten för att få tillräckligt med kalorier i den äldre, vars aptit ofta är nedsatt? Hur ofta ska mat och mellanmål serveras? Äter den äldre upp maten? Den kompetensen behöver underhållas, i synnerhet om personalomsättningen är hög, vilket den tyvärr ofta är inom äldreomsorgen.

Vi vill ha måltidsombud på varje enhet inom den kommunala hemtjänsten, med särskild kunskap om måltider för äldre. Ombuden ska sprida kunskaper om bra mat för äldre, vilka lagar, regler och ansvarsförhållanden som gäller för maten, samt löpande informera och inspirera övrig omvårdnadspersonal. Måltidsombuden ska fortbildas och vara

väl kända inom sina respektive enheter. Det är något som gör en långsiktig och verklig skillnad. Varje krona staden använder måste ge effekter som förbättrar hälsa för äldre och kvalitet inom verksamheterna.

När det gäller arbetet med Agenda 2030 som finns det fler mål som nämnden borde arbeta med. Vi menar att det är viktigt för äldreomsorgen att även ta med målen om hälsa och välbefinnande, att motarbeta fattigdom och att arbeta med mål om schyssta arbetsvillkor.

Reservation

Ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt förslag till beslut enligt följande:

1. Delvis godkänna förslaget till verksamhetsplan för 2022
2. Därutöver anföra följande

Mycket i majoritetens verksamhetsplan för 2022 är ett steg i rätt riktning och det är tydligt att majoriteten har tagit till sig av de erfarenheter som pandemin har inneburit för stadens äldre invånare och de anställda i verksamheterna. Dessa har som vi alla vet varit ofrivilligt på den absoluta frontlinjen under pandemin. Vi gläds åt att kraven på generella effektivisering inom äldreomsorgen, såväl utförar- och beställarverksamhet som äldrenämndens verksamhet, inte finns med i årets budget. Generella effektiviseringar inom välfärden är inget annat än nedskärningar i praktiken och det är därför en stor lättnad att se borttagandet. Man skulle kunna tolka det som att majoriteten verkligen har tagit till sig våra inspel under denna mandatperiod, och med denna verksamhetsplan prioriterar det man inte gjorde när man sänkte skatten 2019 istället för att satsa på äldreomsorgen.

Enligt verksamhetsplanen ska äldreförvaltningen i första hand arbeta med att ta tillvara de erfarenheter som kommit från granskningar och utvärderingar under pandemin under kommande verksamhetsår. Vi håller med förvaltningen om att prioriterade områdena är sjuksköterskebemanning, minska andelen timanställda, hälso- och sjukvårdens organisation, utbildningsnivå, kompetensutveckling samt tillgång till skyddsutrustning under krissituationer.

Vi anser att så länge som tid och kompetens för att utföra rutinarbetet saknas är det svårt att motivera och kunna genomföra olika typer av verksamhetsförbättrande projekt som

belastar både personal och chefer. Vi vill komma bort från en primärt projektstyrd vård och omsorg, eller för den delen välfärden i stort, genom att faktiskt göra det som faktiskt behövs. Nämligen att tillföra resurser långsiktigt för verksamheternas förbättring. Första utvärderingen av satsningen på språkutveckling och språkombud visade till exempel på svårigheterna att genomföra insatser och uppdraget på grund av den pressade arbetssituationen inom äldreomsorgen. För att klara verksamhetsnära projekt behövs också stöd och närvaro av enhetschefer. Vänsterpartiet arbetar för en minskning av antal medarbetare till 20 till högst 30 per chef, vilket skulle innebära en konkret förbättring inte bara för chefernas arbetsmiljö, utan för det systematiska arbetsmiljöarbetet i stort. Vi satsar också på arbetsmiljöarbetet i vår budget för 2022 med handlingsplan och uppstart för förbättrad arbetsmiljö för sjuksköterskor, vårdbiträden och undersköterskor.

Vi anser att projektet Matlyftet, som majoriteten vill förstärka med ytterligare 3,5 mnkr för 2022, bör avvecklas då det saknats förutsättningar att uppnå syftet med det upplägg projektet haft. Visst har det på sina håll, i rätt verksamheter med en viss kategori av äldre, spridit såväl glädje som nytänk, inget fel i detta men Äldrecentrums uppföljning (publicerad september 2021) visade däremot att det inte gick dra några slutsatser om satsningarnas utfall avseende påverkan på undernäring, ofrivillig ensamhet eller social dimensionen kring måltidssituationen. För att nå dessa riskgrupper krävs ett helt annan uppsökande verksamhet med involvering av hemtjänstens personal. I stället för årliga projektansökningar bör det inom ordinarie verksamhet budgeteras för personal och åtgärder inkluderande möjligheter till systematiska uppföljningar och utvärderingar. För att uppnå äldrenämndens målansvar för ett av de globala målen i Agenda 2030 "Ingen hunger" krävs också denna typ av målinriktade insatser omgående.

Stadens biståndshandläggare har vittnat om en arbetssituation med väldigt hög belastning, många pågående ärenden och svåra prioriteringar inom en stram budget. Detta är ingen nyhet utan återupprepas nationellt varje år i Akademikerförbundet SSRs undersökningar hos biståndshandläggare. Det är givetvis tråkigt att konstatera att andelen biståndshandläggare som anser att det är budget som styr och inte de äldres behov och därmed socialtjänstlagens intentioner ökar för varje år.

Utvecklingen går mot att allt sjukare och sköra äldre bedöms till kvarboende i egna hemmet. Vi Vänsterpartiet satsar i 2022 års budget 20 mnkr på generösare biståndsbedömningar men även 15 mnkr på fler personal och utökat administrativt stöd för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare. Detta för att angripa just denna problematik!

Den medicinska vården inom särskilda boendeformer (SÄBO) har under pandemin varit utsatt för omfattande kritik. Det är bra att äldreförvaltningen har fått i uppdrag att stärka hälso- och sjukvården i samarbete med regionen. Samtidigt arbetas det från regionen med att verkställa en fast läkarkontakt för alla äldre enligt uppdraget om en "god och nära vård". Vi anser att detta är särskilt högprioriterat för de äldre inom SÄBO. Under pandemin fanns kapacitet hos regionens verksamhet för avancerad sjukvård i hemmet (ASIH) som inte utnyttjades. Så länge som frågan om drift av hemsjukvården i eget boende inte är löst och som medicinska krav och kompetens på vård och omsorgsboenden inte är fastställda, måste samarbetet med regionens ASIH kunna fungera vid tillfälliga medicinska försämringar.

Till skillnad mot majoriteten som vill öka andel externt ägande av vård- och omsorgsboende förordar Vänsterpartiet att Micasa ska ha en ledande roll i stadens äldreboendeplanering och uppföra huvuddelen av de särskilda boendeplatser som behöver tillkomma fram till 2040 för att möta behovet hos den åldrande befolkningen. Vi anser inte till skillnad från majoriteten att ett utökat externt ägande av vård och omsorgsfastigheter enbart går att se i ett positivt sken. Vi har gång efter annan betonat vikten av att staden har långsiktig rådighet över de fastigheter som stadens äldre bor i. Vi vänder oss med emfas mot höstens utveckling där det första egenproducerade vård- och omsorgsboendet i Micasa regi, innan dörrarna är på plats och kaffebryggarna har börjat puttra, ska saluföras på den öppna marknaden. Staden behöver säkra långsiktigt ägande och förvaltande av våra lokaler.

Avslutningsvis, stadens upprättande och erbjudande av korttidsplatser var varit en förutsättning för att under rådande pandemi att kunna erbjuda platser för eftervård från sjukhusen eller för kohortvård från olika boende oavsett regiform. Genom att Stockholms Trygghetsjour hanterar akuta biståndsbedömningar och kön för korttidsboende har staden

kontroll över platsläget men därvid också beroende av att ha tillgång till platser under ordinära förhållande och särskilt under kriser. Vi noterar att äldreförvaltningen under 2021 genomförde en upphandling av privata utförare av korttidsvård och ett nytt ramavtal för detta gäller från och med den 1 juni 2021. Dessutom planerar äldreförvaltningen under 2022 i samarbete med stadsledningskontoret, att utreda ett införande av ett valfrihetssystem för korttidsboende. Vi ställer oss frågande till att äldrenämnden inte fått tagit del av ställningstagande som övervägs inför utredningen. Samma kritik som vi riktar åt ett utökat privat ägande av vård- och omsorgsfastigheter, vill vi även göra gällande kring detta. Det är av högsta vikt att staden behåller rådigheten även inom korttidsboenden, vilket pandemins erfarenheter allt för tydligt visar på.

§ 9. Renovering tekniska system och verksamhetsanpassning

Uppbådet 1

Dnr ALD 2021/105

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner förslaget om att hyra förvaltningslokaler i fastigheten Uppbådet 1 till en preliminär årshyra om 6,4 mnkr.
2. Äldrenämnden begär hos kommunstyrelsen om godkännande av förslaget om att hyra förvaltningslokaler i fastigheten Uppbådet 1 till en preliminär årshyra om 6,4 mnkr.
3. Äldrenämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att teckna hyreskontrakt med fastighetsnämnden under förutsättning att kommunstyrelsen godkänner förslaget.
4. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2021-11-19.

Befintliga lokaler i fastigheten Uppbådet 1 i Älvsjö uppfördes på 1980-talet och är idag i stort behov av underhåll. Idag hyr Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lokalerna till en försiktig marknadshyra. Planerade åtgärder i byggnaden består av att renovera tekniska system som el, värme, ventilation och samtliga stammar, samt att anpassa äldre cellkontor till moderna öppna kontorslokaler baserat på äldreförvaltningens

lokalprogram för effektiva kontorslokaler. Inriktningen är att kontorslokalerna anpassas för att tillgodose ett aktivitetsbaserat arbetssätt utan fasta arbetsplatser. Samtliga nya hyresavtal för lokaler i byggnaden kommer att tecknas som kostnadsbaserad hyra med komponentavskrivning.

Äldreförvaltningen planerar att hyra cirka 2 300 kvm kontorsyta med en årshyra om cirka 6,4 mnkr.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd planerar att teckna nya hyresavtal för de kvarstående verksamheterna i lokalerna; medborgarkontor och Ungdomens hus. I samband med detta upphör nuvarande hyresavtal. De nya hyresavtalen beräknas till 980 tkr.

Kulturnämnden planerar att teckna nytt hyresavtal för bibliotek och i samband med detta upphör nuvarande andrahandsavtal med stadsdelsnämnden. Årshyran beräknas till 580 tkr.

Investeringsutgiften för projektet är framtagen baserat på kalkyl på systemhandlingar och redovisas i bilaga 1. I projektprognosen har höjd tagits för risk i form av merkostnad för att arbeta i etapper och färdigställa trygghetsjourens lokaler först samt etapper för störande arbeten. Investeringen bedöms rymmas inom fastighetsnämndens långsiktiga investeringsplan för åren 2021-2023.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottnér (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag

§ 10. Fördelning av medel till sociala besök på vård- och omsorgsboenden och servicehus

Dnr ALD 2021/468

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner äldreförvaltningens förslag till fördelning av medel för sociala besök för perioden 1 januari till 30 april 2022.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2021-11-24.

För perioden 1 januari till och med 30 april har 58 enheter ansökt om ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden. I arbetet med ansökningarna har en prioritering gjorts med utgångspunkt att tilldelad budget ska användas effektivt och omfatta så många äldre som möjligt. Under 2022 sker en utveckling av det sociala innehållet i äldreomsorgen från och med 1 maj då det blir möjligt att ansöka om både ungdomsbesök och seniorbesök. Nytt för 2022 är också att servicehus kan ansöka om sociala besök. En ny upphandling kommer att ske under våren 2022 för både ungdomsbesök och seniorbesök, eftersom nuvarande avtal om ungdomsbesök på vård- och omsorgsboende löper ut under våren 2022. En bedömning av vilka kriterier som ska gälla för fördelningen till ungdomsbesök på vård- och omsorgsboende under första perioden har gjorts. Fördelningen för den andra perioden, 1 maj till 31 december, kommer ett förslag i ett nytt tjänsteutlåtande under våren 2022.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottnér (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ledamoten Lisa Ahlstrand m.fl. (S) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande:

Vi har tidigare motsatt oss ökningarna den nuvarande majoriteten gör på ungdomsbesöken. Vi instämmer i att ungdomsbesöken kan bidra till att lyfta de äldre, men anser att satsningen är för stor och vi ser hellre att en majoritet av pengarna används till att stärka grundbemanningen. Även den anställda personalen ska ha möjlighet och tid att ge de äldre guldkant i tillvaron.

Likaså finns stora behov av social samvaro hos de som fortfarande bor hemma med hemtjänst. Det är ingen hemlighet att det är svårt att få tiden till att bara sitta ner och prata över en kopp kaffe att räkna till och staden behöver prioritera var skattepengarna gör störst nytta. Är det verkligen till ett företag

med höga vinstmarginaler stockholmarnas pengar ska gå, eller går det att göra på ett annat sätt?

Har någon analys av arbetet gjorts? Har en utvärdering av kostnaden förelegat besluten? Skulle staden kunna organisera denna typ av ungdomsanställningar själva?

Vidare anser vi att civilsamhället genom exempelvis IOP och volontärer spelar en viktig roll och borde tas tillvara mer för att ge den enskilde en social samvaro.

§ 11. Fördelning av bidrag till ideella föreningar verksamma för äldre 2022

Dnr ALD 2021/436

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag om revidering i form av ett tillägg, gällande Riktlinjer för bidragsgivning till ideella organisationer, med omedelbar justering.
2. Äldrenämnden beslutar om fördelning av bidrag enligt bilaga 1.
3. Förvaltningschefen ges delegation att vid återbetalning av bidrag fördela de återbetalade medlen till ideella organisationer, beräknat efter antalet medlemmar.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2021-11-24.

Ideella organisationer som bedriver stadsövergripande aktiviteter för äldre inom Stockholms stad kan beviljas ekonomiskt bidrag från äldrenämnden. Syftet med bidraget är att äldre ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället. För att säkerställa att syftet med bidragsgivningen uppnås ställs ett antal krav på bidragssökande organisationer i riktlinjerna.

För år 2022 kommer totalt att fördelas 12,0 mnkr till ideella organisationer. För att ansökan ska beviljas ställs krav i riktlinjerna som organisationerna ska uppfylla för att få bidrag beviljat. I ansökan ska organisationerna räkna in alla sina kostnader. Organisationerna ska beskriva aktiviteter, medlemsantal och öppettider. Organisationerna ska också verka för att minska ofrivillig ensamhet.

Totalt har 44 organisationer ansökt om bidrag för 2022 och 38 uppfyller kraven för att få bidrag.

Förvaltningschefen föreslås få delegation att vid återbetalning av bidrag fördela de återbetalade medlen till ideella organisationer, beräknat efter antalet medlemmar.

Vidare föreslås revidering i form av ett tillägg under avsnittet ”När bidrag inte beviljas” i riktlinjerna:

11. Bidrag beviljas inte om organisationen tidigare gjort sig skyldig till agerande som föranlett att förvaltningen beslutat att hålla inne, stoppa eller återkräva bidrag. Nämnden får utesluta organisationen under en tidsperiod om två år från att beslut fattats om att hålla inne, stoppa eller återkräva bidrag. Om organisationen visar att den är tillförlitlig genom att den exempelvis har vidtagit konkreta organisatoriska och/eller personalmässiga åtgärder som är ägnade att förhindra agerande enligt ovan, kan bidrag beviljas. De åtgärder som organisationen har vidtagit ska bedömas med beaktande av allvaret i agerandet och de särskilda omständigheterna kring detta.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Ledamoten Leif Söderström (SD) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Beslutsgång

Ordföranden Erik Slottner (KD) ställde de två förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Ledamoten Leif Söderström (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

1. Delvis godkänna förvaltningens förslag.
2. Avslå tilldelningen av samtliga bidrag baserade på urvalsgruppen ”Etniska organisationer”
3. Därutöver anföra följande:

Etniska organisationer vänder sig med verksamhet till personer av samma etniska ursprung, vilket innebär en indirekt etnisk diskriminering av personer som inte uppfyller kravet på etnisk tillhörighet. Detta står i strid med att bidragsmottagande organisationer - enligt gällande bidragsregler - skall verka enligt demokratiska principer, för jämlikhet och alla människors lika värde.

Diskrimineringslagen §1

2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,

§ 12. Prestationsbaserade medel i syfte att minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre.

Dnr ALD 2021/533

Äldrenämndens beslut

1. att uppdra till äldredirektören att enligt Socialstyrelsens anvisningar använda och fördela statsbidrag från Socialstyrelsen för år 2022 och 2023, gällande prestationsbaserade medel i syfte att minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre, till följande mottagare:
 - samtliga stadsdelsförvaltningar
 - utförare upphandlade enligt lagen om offentlig upphandling och lagen om valfrihetssystem
2. att av de vård- och omsorgsboenden som är belägna utanför Stockholms stads gränser, kan endast verksamheter med minst 80 procent boende från staden vara kvalificerade för bidrag, och
3. att omedelbart justera ärendet.

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2021-12-01.

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner i syfte att ge kommunerna incitament att minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre för att stärka kvaliteten och öka tryggheten inom äldreomsorgen.

Stockholms stad har anmält intresse för bidraget.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Ledamoten Lisa Ahlstrand m.fl. (S) och ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) lade fram ett gemensamt förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Beslutsgång

Ordföranden Erik Slottner (KD) ställde de två förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Ledamoten Lisa Ahlstrand m.fl. (S) och ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) reserverade sig mot beslutet till förmån för det gemensamma framlagda förslaget till beslut enligt följande:

1. Delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Därutöver anföra följande

Stockholms stad kommer preliminärt att kunna använda drygt 130 miljoner kronor till att minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg, för att stärka kvaliteten och öka tryggheten inom äldreomsorgen. Den borgerliga majoriteten har valt att ge även de privata utförarna möjlighet att ta del av medlen.

Idag utförs en orimligt stor andel, nära en fjärdedel, av den arbetade tiden inom äldreomsorgen i Stockholm av timanställda. Detta drabbar kvaliteten direkt. Företag uppger att de har timanställda som arbetar heltid, vilket är orimligt. Det blågröna styret hävdar ofta att den höga andelen timanställda beror på frivillighet hos personalen. Den sidoarbetande studenten tas ofta upp som ett exempel och är ytterligare ett bevis på den kolossala

bristen på verklighetsförankring hos den borgerliga majoriteten. Den enda anledningen för arbetsgivaren till att inte tillsvidareanställa personal är för att bibehålla flexibiliteten och för att hålla nere kostnaderna.

Det har inte gått någon förbi att vi socialdemokrater är emot vinstjakten i välfärden och anser att marknadiseringen av vård och omsorg har gått för långt. Det finns stora risker för försämrad kvalitet i personalintensiva verksamheter där det finns pengar att spara på minskad personaltäthet och otrygga anställningar och staden kan inte vara naiv när det handlar om våra skattepengar och Stockholms äldre. När vår egen regiverksamhet knappt går runt finns all anledning att dra åt sig öronen när de privata utförarna till och med gör stora vinster på samma ersättning.

Vi vill därför att förvaltningen gör en ordentlig genomgång och för nämnden redovisar vilka som får ta del av dessa medel, hur de har använts, i vilken mån de minskat på sina timanställda och vilka löner de faktiskt betalat ut.

§ 13. Prestationsbaserade medel till kommuner som utökat bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden.

Dnr ALD 2021/534

Äldrenämndens beslut

1. att uppdra till äldredirektören att enligt Socialstyrelsens anvisningar använda och fördela statsbidrag från Socialstyrelsen för år 2022 och 2023, gällande prestationsbaserade medel till kommuner som utökat bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden, till följande mottagare:
 - samtliga stadsdelsförvaltningar
 - utförare upphandlade enligt lagen om offentlig upphandling och lagen om valfrihetssystem
2. att av de vård- och omsorgsboenden som är belägna utanför Stockholms stads gränser, kan endast verksamheter med minst 80 procent boende från staden vara kvalificerade för bidrag, och
3. att omedelbart justera ärendet.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2021-12-01.

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner i syfte att ge kommunerna incitament att öka sjuksköterskebemanningen och den medicinska kompetensen inom äldreomsorgen.

Stockholms stad har anmält intresse för bidraget.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottnér (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Ledamoten Lisa Ahlstrand m.fl. (S) och ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) lade fram ett gemensamt förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Beslutsgång

Ordföranden Erik Slottnér (KD) ställde de två förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Ledamoten Lisa Ahlstrand m.fl. (S) och ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) reserverade sig mot beslutet till förmån för det gemensamma framlagda förslaget till beslut enligt följande:

1. Delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Därutöver anföra följande

Stockholms stad kommer preliminärt att kunna använda drygt 65 miljoner kronor till kommuner som har en god sjuksköterskebemannning eller kan uppvisa en förbättring i antal sjuksköterskor per plats i särskilt boende, eller kan uppvisa en förbättring i form av påbörjad vidareutbildning från undersköterska till sjuksköterska för befintlig personal, eller ökar antalet anställda specialistundersköterskor eller medicinskt ansvariga läkare (MAL). Den borgerliga majoriteten har valt att ge även de privata utförarna möjlighet att ta del av medlen.

Vi anser att krav på grundbemannning ska införas och vill för stadens del skyndsamt utreda hur personaldimensionering kan införas för att säkerställa att det finns tillräckligt med personal på våra särskilda boenden som motsvarar den enskildes behov, för att höja kvaliteten, ge personalen bättre arbetsförhållanden och öka patientsäkerheten. Den medicinska kompetensen och närvaron måste säkerställas och följas upp. Sjuksköterskor bör

som huvudregel finnas tillgänglig på varje särskilt boende, dygnet runt, under veckans alla dagar.

Vi vill att förvaltningen gör en ordentlig genomgång och för nämnden redovisar vilka som får ta del av dessa medel, hur de har använts samt resultaten av satsningen.

§ 14. Anmälan av ekonomisk månadsrapport för november 2021

Dnr ALD 2021/17

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan av månadsrapporten för perioden januari till och med november 2021 till handlingarna.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2021-12-09.

Enligt stadsledningskontorets anvisningar för nämndernas arbete med uppföljning av budget ska varje nämnd ta fram en månatlig ekonomirapport med årsprognos och redovisa till stadsledningskontoret och respektive nämnd.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottnér (KD) föreslog att lägga anmälan till handlingarna.

Beslutsgång

Nämnden beslutade att lägga anmälan till handlingarna.

§ 15. Anmälan av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § SoL per kvartal 3 år 2021

Dnr ALD 2021/18

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden överlämnar förvaltningens anmälan med sammanställning av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut för kvartal 3 år 2021 till kommunfullmäktige.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2021-11-09.

I enlighet med socialtjänstlagen är kommunerna skyldiga att kvartalsvis rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 §

socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre månader. Rapportering ska ske till tillsynsmyndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) samt kommunens revisorer. Socialnämnden ska lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över de beslut som har rapporterats som ej verkställda.

I ärendet redovisas de 270 ej verkställda beslut som stadsdelsnämnderna har rapporterat till IVO, revisionskontoret och äldreförvaltningen avseende kvartal 3 år 2021. Rapporterna omfattar beslut som är ej verkställda, beslut som verkställts under perioden och beslut som avslutats. Vid periodens slut fanns totalt 189 beslut som var fortsatt ej verkställda, Majoriteten av besluten, framför allt hemtjänst, avser avbrott i verkställigheten då enskilda har valt att avstå från beviljat bistånd på grund av covid-19-pandemin. Det fanns flera ej verkställda beslut om särskilt boende där den enskilde tackat nej till erbjudanden om plats, bland annat på grund av oro för att smittas av covid-19. Avbrotten har minskat väsentligt inom hemtjänst och dagverksamhet då många äldre valt att påbörja sin insats igen. Ett antal beslut har avslutats då den enskilde av sagt sig insatsen eller återtagit ansökan.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att lägga anmälan till handlingarna.

Beslutsgång

Nämnden beslutade att lägga anmälan till handlingarna.

§ 16. Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) från sammanträde den 7 december 2021.**Äldrenämndens beslut**

Ärendet läggs till handlingarna.

Ärendet

Protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) sammanträde från den 7 december 2021 anmäldes.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att lägga anmälan till handlingarna.

Beslutsgång

Nämnden beslutade att lägga anmälan till handlingarna.

§ 17. Anmälan av protokoll från det gemensamma för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden råd för funktionshinderfrågor från den 18 november 2021 samt den 9 december 2021.

Äldrenämndens beslut

Ärendet läggs till handlingarna.

Ärendet

Protokoll från det gemensamma för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden råd för funktionshinderfrågor från den 18 november samt den 9 december 2021 anmäldes.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att lägga anmälan till handlingarna.

Beslutsgång

Nämnden beslutade att lägga anmälan till handlingarna.

§ 18. Anmälan av Behov och efterfrågan av kollektivboenden – rapport från styrelsen för Micasa Fastigheter den 21 oktober 2021.

Äldrenämndens beslut

Ärendet läggs till handlingarna.

Ärendet

Anmälan av tjänsteutlåtande med bilaga avseende Kollektivboende för äldre från Styrelsen för Micasa Fastigheter den 21 oktober 2021 anmäldes.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att lägga anmälan till handlingarna.

Beslutsgång

Nämnden beslutade att lägga anmälan till handlingarna.

Särskilt uttalande

Ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande:

Micasa Fastigheter och äldrenämnden fick enligt budget 2021 uppdrag att utreda om det finns ett behov och en efterfrågan av kollektivboenden, och hur en sådan efterfrågan i så fall ser ut. Rapporten ger indikationer på ett växande intresse för kollektivboende särskilt hos den seniora gruppen. För ett aktivt och livaktigt kollektiv framhålls samtidigt vikten av åldersspridning bland de boende. Vi anser, som även framhålls av bolaget, att eftersom Micasa förvaltar framför allt fastigheter för målgruppen 65 år bör kollektivhus inte skapas primärt och endast inom Micassas bestånd. I stadens budget, liksom riktlinjer för bostadsförsörjning, framgår dock att stadens tre allmännyttiga bostadsbolag ska verka för byggandet av fler kollektivhus och andra alternativa boendeformer. Även om vi i Vänsterpartiet är stora vänner av kollektiva boendeformer ser vi riskerna med att ha en alltför homogen åldersnivå på de hyresgäster som väljer att bo i denna form. Rätt utfört skulle dock kollektivboende leda till stor livskvalitet i synnerhet för äldre invånare.

Vi anser att rapporten stödjer att ett visst behov och ökande intresse för kollektivhus med åldersspridning och med från planeringsstadiet uppstartargrupper. För att möta detta finns då, enligt Micasa, behov av att se över förutsättningarna och underlätta för startargrupper att få tillgång till mark och byggrätter samt få råd och vägledning i arbetet. Enligt tjänstutlåtandet arbetar Micasa för att erbjuda bra seniorbostäder, både befintliga och i nyproduktion och att det finns ett eventuellt behov av att se över fler attraktiva funktioner.

Vänsterpartiet vill att Micasa ska ha en ledande roll i stadens äldreboendeplanering och uppföra huvuddelen av de särskilda boendeplatser som behöver tillkomma fram till 2040. Bolaget ska även särskilt prioritera uppförandet av nya seniorbostäder med överkomliga hyror i stadsdelar med en hög grad av otillgänglighet i fastighetsbeståndet. Vidare vill vi införa bo-/seniorvårdar i varje bostadsfastighet, och särskilt öka servicen för hyresgäster i seniorboenden som saknar lokalmässiga möjligheter för att skapa aktivitetscenter samt satsa 35 mnkr på aktivitetscenter i staden. Kollektiva bostadsformer i kombination med en fortsatt utbyggnad eller konvertering av seniorbostäder med god tillgång på gemensamhetslokaler och

framförallt gemensamma matsalar för den som orkar och vill, tror vi skulle vara en mycket bra väg framåt. Avslutningsvis vill vi även lyfta behovet av att resurser tillsätts till stadens servicehus.

§ 19. Postlista november 2021

Äldrenämndens beslut

Ärendet läggs till handlingarna.

Ärendet

Postlista för november 2021 anmälades.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att lägga anmälan till handlingarna.

Beslutsgång

Nämnden beslutade att lägga anmälan till handlingarna.

§ 20. Övriga frågor

Inga övriga frågor anmälades.

Sammanträdet avslutades.

Vid protokollet

Gina Lööf, nämndsekreterare